

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Tentamentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Romani
quid in Lu-
cetiū a
luce, Sali
Sidelicet,
Dissiprem
quasi aī
patrem ut
& Cretenſes,
Aē rlu
uūēgā,
Macrōb. i.
bidem.

quod vivere est. Unde Joan. *Vim erat.* Plato Cratylo *Ἄε* dum vocat, transfert ad præpositionis vim, A ut Joannes idem: *Per quem omnia facta sunt.* De splendore vero: *Et erat facies ejus sicut Sol:* ut apud Malachiam: *Orietur vobis timentibus Sol justitia.* Sed quæ plurima pertinent ad Solis hieroglyphicum, cum ea commodiore loco plenius dicta sint, in cœlestium corporum commentario, breviter hæc tacta sufficiant. Quam vero attonita propemodum veneratione apud Persas colebatur ignis, ex eo manifestum est, quod gravissimus apud eos mos supplicandi fuit, cum quis igne in manus accepto supplex interminabatur, eum se in aquam injecturum, si voto excidisset: non esse illi fas ducebant eum rejicere, qui sic preces allegasset. Sedenim ut imprudentia nonnullorum modus imponeretur, neque ulli violandi ignis occasio permitteretur, lege sanxerunt, ut qui eo supplicandi genere usus esset, supplicio multaretur. Author Plutarchus.

TENTAMENTUM. CAP. XXXIX.

Ad verbum
a Platarcho
in libello
cui titulum
fecit.
τῆς νεώ-
της ὕψος
Juramentū
in Livonia
observatum

Fuit & apud quosdam nostris populos, juramenti atque judicii species super ferro candenti, superstitiose potius quam pie per aditus templi, in Livonia præsertim observata. Nam sceleris alicujus accusati, ad ferri candentis judicium vocabantur, & id subire nonnumquam vel invitati compellebantur. Id erat ejusmodi, ut criminis reus ferrum candens, è mediis prunis exemptum, in manus caperet accusatoribusque & judicibus ostentaret, sique adustione nulla subsecuta illi ætus esset, absolveretur: Si autem vim eam pati non posset, objecti criminis ita convictus, damnaretur. Purgabatur vero se prius jejunio, confessione, & Eucharistia: mox ad horrificum illud experimentum accedebant: id, quia periculosum erat, & insontes aliquando ex eo condemnabantur, præcipue vero contra Christianæ pietatis mores erat, Deusque tentari videbatur, Honorio III. fieri per gravissimum edictum vetuit, ut Decretalium lib. 5. tit. 36. de injuriis, c. 3. habetur.

DE FUMO. CAP. XL.

AC, ne fumum etiam prætereamus, postquam super igne multa diximus, quod fumi significatum esset, jam aperiemus.

IGNIS. CAP. XLII.

Plaut. in
Curculion.

Ortus à terra fumus, & in cœlum se attolens, ignem, ait Horus, significare perhibetur. Porro ignis Aristoteli nihil aliud est, quam fumus incensus, & apud Homerum totiens fumus expetit, unde ignem ac mox habitabilem esse regionem conijcere detur. Eo vero hieroglyphicum fumi tendere videtur, ut suspicionem aliquam non temere abortam esse intelligamus. Nam cum rumor aliquis in vulgus emanat, dici solet, *Absq; igne fumum nullum oboriri.* Et Petrus apud Clementem *Fieri minime potest, inquit, ut confurgat fumus ubi non sit ignis.* Quinetiã ubi Pindarus. Nemeis inquit, *ὄμιον καὶ πῦρ Ὀβέσσι δὲ νοῦν*, certet aquam apposuisse fumo: fumum, ait interpres, pro igne posuit, ex sequela scilicet signum quod præcedit indicans. Et Psalmo 17. legas, *fumum ascendisse in ira Dei,* & vestigio ignem exarsisse, ubi quidam ajunt interpretes, in vectum quidem primo in Dæmonis pervicacia comprimenda, mox ad vitia reliqua extirpanda aggressum. Alii fumum hoc loco initia futuræ compunctionis intelligi volunt, & ita sentit Eucherius, quod ad Ægyptiacum accedit hieroglyphicum: quamquam & Dei comminationes significare posse non inficiatur. Nam, ut etiam apud Plautum, *flamma à fumo est proxima.* Quæ omnia nostri multo ante literarum monumentis mandaverat. Sic Ecclesiastici 22. legas: *Vaporem fumumq; emanare in altum ante ignem,* ita & contumelias & minas sanguinis esse prævias.

PERDITIO. CAP. XLII.

Nepe Galli
idem pollet
illud Plau-
tinum à Ci-
cerone in L.
Fisonem, è
Trinumo.

Perditionem multi per fumum intellexere, & mos est, opes divitiisque magnas, Regna, & unquamque rerum amplitudinem. In fumum abiisse dicuntur, cum ita consumpta fuerint, aut ita colapsa detecerint, ut ne vestigium quidem pristinæ majestatis relinquatur. Jocatur in hanc sententiam Horatius, ubi Mennium paternorum maternorumque bonorum abliguritorem omnia in fumum ac cinerem vertisse dicit. Ad hoc succurrit Demonaëus Philosophorum omnium testivissimi dictum, qui à quodam interrogatus eludendi causa, ut pleriq; literatos ita tentare solent, quot fumi minæ ex mille